

**Správa o makroekonomickom vývoji a vývoji verejných financií za prvý
polrok 2010 a predikcia vývoja do konca roka**

Bratislava 30. august 2010

OBSAH

ZHRNUTIE	3
I. VÝVOJ MAKROEKONOMICKÉHO PROSTREDIA	5
I.1. Prehľad súčasných trendov	5
I.2. Vonkajšie prostredie a domáce očakávania	7
I.3. Aktualizácia makroekonomických prognóz.....	8
II. VÝVOJ VEREJNÝCH FINANCIÍ	9
II.1. Štátny rozpočet	9
II.1.1. Daňové príjmy	9
II.1.2. Iné ako daňové príjmy bez prostriedkov z rozpočtu EÚ	11
II.1.3. Výdavky štátneho rozpočtu bez prostriedkov EÚ	11
II.1.4. Prostriedky z rozpočtu EÚ.....	14
II.1.5. Zhrnutie vplyvov na hospodárenie štátneho rozpočtu na hotovostnom princípe	14
II.1.6. Hospodárenie štátneho rozpočtu na aktuálnom princípe (ESA 95).....	14
II.2. Ostatné subjekty verejnej správy a mimorozpočtové účty	15
II.2.1. Štátne finančné aktíva a mimorozpočtové účty	15
II.2.2. Ostatné subjekty verejnej správy	16
III. ODHAD SALDA VEREJNEJ SPRÁVY V METODIKE ESA95 na rok 2010	17
Príloha č.1: Daňové a odvodové príjmy v metodike ESA 95	18
Príloha č.2: Čerpanie rezervy štátneho rozpočtu	23
Príloha č.3: Predpokladané hospodárenie FNM SR v roku 2010	24

ZHRNUTIE

V nadväznosti na zverejnenú Štatistickú správu o základných vývojových tendenciách v hospodárstve SR v 1. štvrťroku 2010 a mesačné indikátory vývoja ekonomiky vypracovalo MF SR aktualizáciu svojej predikcie o makroekonomickom a fiškálnom vývoji v roku 2010 s cieľom posúdiť ich vplyv na pozíciu verejných financií.

Najnovšie prognózy MF SR pri väčšine indikátorov naznačujú mierne oživenie ekonomiky SR. Slovenská ekonomika vzrástla za prvý polrok 2010 medziročne o 4,7%. Pre porovnanie, v prvom polroku 2009 kleslo HDP Slovenska o 5,6%. Očakáva sa, že rast HDP za celý rok 2010 dosiahne úroveň 3,2%, čo je v porovnaní s predpokladmi rozpočtu na rok 2010 o 1,3 p.b. viac. Príčinou je globálne oživenie, ktoré prebieha rýchlejšie, ako sa pôvodne očakávalo. Ekonomický rast v tomto roku je ťahaný predovšetkým exportom a tvorbou hrubého kapitálu. Na druhej strane, z pohľadu daňových a odvodových príjmov je štruktúra ekonomického rastu oproti predpokladom rozpočtu výrazne nepriaznivejšia, keď sa očakáva nižší rast miezd a výraznejší pokles zamestnanosti, čo sa podpisuje pod slabšiu spotrebu domácností.

Hlavný fiškálny cieľ vlády na rok 2010 bol stanovený v rámci rozpočtu verejnej správy na roky 2010 až 2012 v podobe deficitu verejnej správy vo výške **5,5% HDP**. Súčasný odhad deficitu verejnej správy je vo výške **7,8% HDP**. **Deficit verejnej správy sa zvýši v porovnaní s rozpočtom nominálne o 1 402,7 mil. Eur.**

Časť prekročenia deficitu je spôsobená objektívne – ťažko predvídateľnými skutočnosťami. Významná časť nenaplnenia rozpočtu je však spôsobená aj zlou prípravou rozpočtu na rok 2010. Konkrétne dôvody sú uvedené nižšie:

- A. V rozpočte sa predpokladalo vyrovnané hospodárenie miest, obcí a VÚC. Tento predpoklad bol pri tvorbe rozpočtu jednoznačne nereálny. V tomto roku je vysoký výpadok príjmov všetkých samospráv, mestá a obce majú navyše volebný rok. Vysoký deficit dosiahli samosprávy aj v roku 2009. Pri predpoklade, že hospodárenie samospráv skončí tento rok s rovnakým výsledkom ako vlni, v porovnaní so schváleným rozpočtom verejnej správy to spôsobí nárast deficitu o 404 mil. Eur.
- B. Predchádzajúca vláda urobila v štátnom rozpočte na rok 2010 niektoré triky, ktoré do verejných financií nepatria. Vláda napríklad „zabudla“ v rozpočte počítať s tým že v roku 2010 sa budú čerpať zdroje prenesené z roku 2009. Pri tvorbe rozpočtu bolo pritom zrejmé, že toto čerpanie výrazne zvýši deficit. Podľa dnešných predpokladov to bude až o 394 mil. Eur. S využitím niektorých zdrojov sa pritom explicitne počítalo napríklad na posilnenie výdavkov ministerstva dopravy.
- C. Rozpočet verejných financií počítal so zavedením príplatku k cene elektriny na likvidáciu jadrovoenergetických zariadení a s príjmami na úrovni 16,6 mil. Eur. Takýto príplatok však vláda „zabudla“ zaviesť.
- D. Podobne sa v rozpočte počítalo s príjmami z predaja emisií CO₂ v objeme 66 mil. Eur, nijaké aktivity smerujúce k predaju však vláda neurobila.
- E. Predchádzajúca vláda železničným spoločnostiam požičiavala obrovské zdroje, tieto pôžičky však „zabudla“ započítať do deficitu. V roku 2009 to bolo 235,9 mil. Eur. Železničné spoločnosti pritom vytvárali opakované nekryté straty za výkony vo verejnom záujme, ktorých rozpočtom nekrytá výška za tento a dva predchádzajúce roky predstavuje 256 mil. Eur.
- F. Predchádzajúca vláda sa pred voľbami rozhodla zvýšiť rodičovský príspevok, v rozpočte však nevyčlenila na tento účel dostatočné výdavky. V rozpočte takto vznikne v tomto roku diera na úrovni približne 60 mil. Eur.

- G. Viaceré rezorty mali pri nástupe novej vlády neuhradené faktúry po lehote splatnosti, ktoré nie sú rozpočtovo kryté. Ide napríklad o platby pre znalcov, advokátov, ale dokonca aj za energie na ministerstve spravodlivosti vo výške 21 mil. Eur.
- H. Májové a júnové povodne si tiež vyžadujú významné zvýšenie výdavkov nad rozpočtovanú úroveň. Hoci celkové škody bude možné vyčíslit až koncom roku, predpokladá sa, že tohtoročný deficit sa kvôli povodňam zvýši o 100 mil. Eur.

Na základe v súčasnosti dostupných informácií sa očakáva, že štátny rozpočet prispeje k zvýšeniu deficitu sumou 647,8 mil. Eur. Okrem toho sa očakáva horší výsledok hospodárenia Sociálnej poisťovne o 93,7 mil. Eur, horšie hospodárenie obcí a vyšších územných celkov o 404,0 mil. Eur, zhoršenie bilancie Fondu národného majetku SR o 202,2 mil. Eur a horší výsledok hospodárenia štátnych fondov o 81,3 mil. Eur. Lepší vývoj štátnych finančných aktív bude mať pozitívny vplyv na deficit vo výške 62,2 mil. Eur.

Správa poskytuje informáciu o plnení štátneho rozpočtu a rozpočtu verejnej správy a zároveň obsahuje informáciu o hospodárení s rozpočtovými rezervami v súlade s §10 a §30 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy.

I. VÝVOJ MAKROEKONOMICKÉHO PROSTREDIA

I.1. Prehľad súčasných trendov

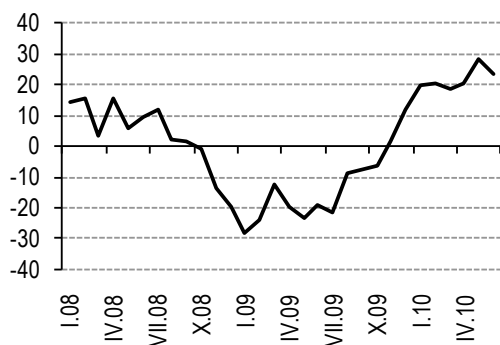
Hospodársky rast a trh práce

Ekonomika SR vzrástla reálne v prvom polroku 2010 medziročne o 4,7%¹, čo predstavuje výrazný nárast oproti prvému polroku 2009 (pokles o 5,6%) ako aj celému roku 2009 (pokles o 4,7%). Vývoj odráža rýchlejšie než očakávané oživenie globálneho dopytu, ktorý spôsobuje lepší vývoj slovenského exportu. Na druhej strane však slabá situácia na trhu práce negatívne ovplyvňuje spotrebu domácností a celkový domáci dopyt. Ekonomický vývoj sa stále nachádza hlboko pod svojou potenciálnou úrovňou, pričom sa k nej pomaly začína približovať.

Podľa dopytovej štruktúry bol hospodársky rast v prvom kvartáli² ťahaný prevažne zahraničným dopytom. Z domáceho dopytu rástla výrazne konečná spotreba verejnej správy (o 6,2%) aj konečná spotreba domácností (o 0,4%). Tvorba hrubého fixného kapitálu klesla o 0,4%. Tvorba zásob prispela k rastu HDP v prvom kvartáli 2010 negatívne, vo výške 0,33 p.b. Výrazne vzrástol vývoz tovarov a služieb (16,8%), o niečo pomalšie rástol aj dovoz (9,9%). Bilancia tovarov a služieb (v bežných cenách) bola kladná a dosiahla 15,6 mil. Eur, čo bolo výrazne viac ako v prvom kvartáli 2009 (-646,8 mil. Eur). Celkový príspevok čistého zahraničného obchodu k rastu HDP predstavoval 4,26 p.b.

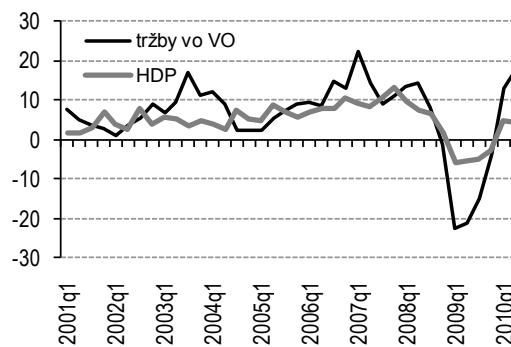
Z hľadiska odvetvovej štruktúry prispeli k rastu produkcie v 1. polroku 2010 najviac exportne orientované odvetvia, ktoré aj pred krízou tradične generovali vysoký rast. Ide predovšetkým o výrobu strojov, elektrických zariadení a dopravných prostriedkov. Mimoriadne pozitívne sa vyvíja index priemyselnej produkcie, ktorý počas prvých šiestich mesiacov roku 2010 rástol v priemere o 22%. Kompozitný indikátor rastu tržieb vo vybraných odvetviach (VO), ku ktorému okrem priemyslu prispievajú aj stavebníctvo a odvetvia služieb, rovnako vykazuje nárast o 11,6%.

Vývoj priemyselnej produkcie
(medziročné rasty po mesiacoch)

Zdroj: ŠÚ SR, MF SR

Rast HDP je sprevádzaný rastom tržieb vo vybraných odvetviach

Zdroj: ŠÚ SR, MF SR

Prepad reálnej ekonomiky v roku 2009 sa s časovým posunom začal prejavovať aj na slovenskom trhu práce. Kým počas prvého polroka 2010 došlo k výraznému rastu ekonomiky, zamestnanosť naďalej klesala a podľa výberového zisťovania pracovných síl poklesla o 3,6%. Počet nezamestnaných sa počas prvého polroka medziročne zvýšil o 106 tisíc osôb. Miera nezamestnanosti sa v druhom kvartáli 2010 zvýšila na úroveň 14,4%. Priemerná mesačná mzda v národnom hospodárstve sa zvýšila v druhom kvartáli 2010 nominálne o 3,6% na úroveň 758 Eur. Rast reálnej mzdy dosiahol medziročne 2,4%.

V minulom roku sa pokles dopytu našich najvýznamnejších obchodných partnerov výrazne odrazil na vývoji zahraničného obchodu. Zníženie exportu tovarov v roku 2009 predstavovalo 19,8%. Kým za prvý polrok 2009 dosiahol nominálny export medziročný pokles na úrovni 28,2%, v druhej polovici roka 2009 to bolo medziročne už len 10,7% a v prvom polroku 2010 zaznamenal export rast na úrovni 21,7%. Saldo obchodnej bilancie bolo

¹ Údaj o hrubom domácom produkte za druhý kvartál 2010 je zatiaľ predbežný.

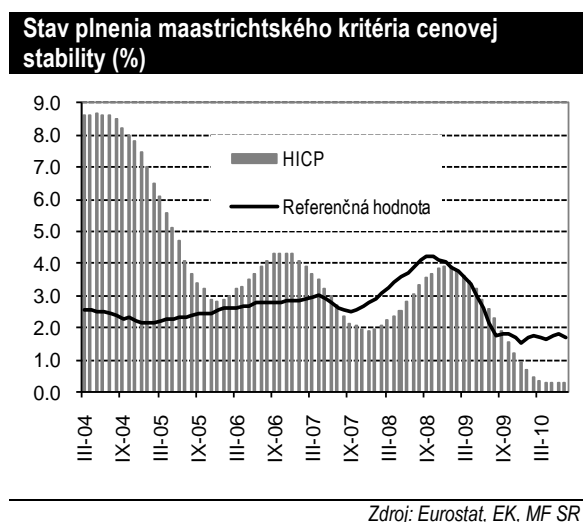
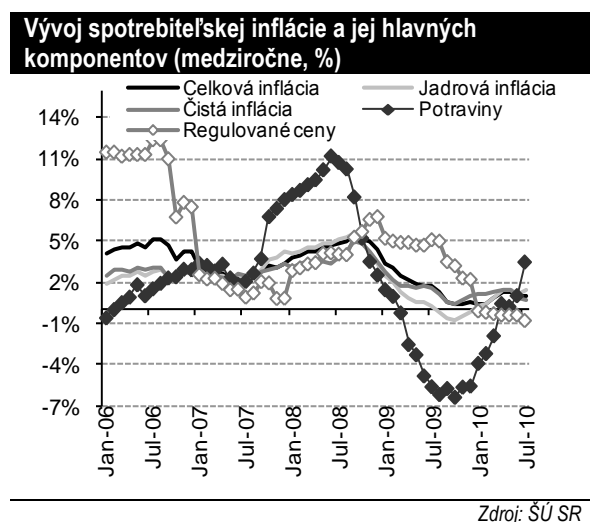
² Údaje o štruktúre HDP za druhý kvartál zatiaľ nie sú k dispozícii.

po prvom polroku 2010 aktívne vo výške 838,3 mil. Eur. Za zlepšením salda bol predovšetkým vyšší vývoz osobných áut a spotrebnej elektroniky a niečo pomalší rast dovozu investičných tovarov. V prvých štyroch mesiacoch roka 2010 prišlo k medziročnému zlepšeniu salda bežného účtu platobnej bilancie o 201,3 mil. Eur, pričom dosiahnutý deficit bol vo výške 273,7 mil. Eur. Zlepšenie salda bolo spôsobené predovšetkým pozitívnym vývojom na strane bilancie tovarov.

Menové ukazovatele

Inflačný vývoj na Slovensku po zavedení eura bol významne ovplyvnený vývojom externého ekonomického prostredia. Globálna ekonomická kríza spojená s rastom nezamestnanosti, prepadom domáceho dopytu a poklesom cien komodít spôsobila výrazné zníženie inflácie a v niektorých krajinách dokonca defláciu. Na Slovensku miera inflácie počas roka 2009 klesala a v prvých dvoch mesiacoch roka 2010 (v metodike CPI) dosiahla zhodne svoje minimum 0,4%. Podľa metodiky HICP bola v uvedených mesiacoch inflácia dokonca negatívna -0,2%, čo je vôbec najnižšia hodnota od začiatku sledovania cien v tejto metodike. Po dosiahnutí svojho dna sa trend vývoja celkovej inflácie obrátil a od marca 2010 bol zaznamenaný mierny rast priemernej cenovej hladiny. Aktuálne dosiahla inflácia v júli 1,0% podľa HICP a 1,1% podľa CPI. Z hľadiska štruktúry je možné v roku 2010 pozorovať od mesiaca február postupné obnovenie tempa rastu cien vo všetkých zložkách inflácie s výnimkou regulovaných cien, ktoré boli v úvode roka administratívne znížené. Najvyšší medziročný nárast 3,4% dosiahli ceny potravín.

Index cien priemyselných výrobcov (PPI) reaguje na externé, ale aj domáce inflačné podnety flexibilnejšie ako spotrebiteľská inflácia. Vo februári 2010 dosiahol index PPI historicky najnižšiu hodnotu -7,4%. Aktuálne sa rast indexu opäť postupne približuje ku kladným hodnotám z dôvodu oživenia ekonomík a rastu cien ropy a iných komodít. I napriek rastúcemu trendu sa však priemerná hodnota pre rok 2010 odhaduje záporná na úrovni 2,4%.

Dňom vstupu Slovenska do eurozóny (1.1.2009) prestala NBS vykonávať funkciu tvorcu menovej politiky. Tá je v súčasnosti zabezpečovaná prostredníctvom Európskej centrálnej banky pre eurozónu ako celok. Národná banka ukončila realizáciu svojej menovej politiky pri základnej sadzbe 2,5% na konci roka 2008 po niekoľkých zníženiach v druhej polovici roka, kopírujúc už znižovanie základnej sadzby zo strany ECB. ECB následne v roku 2009 pristúpila ešte k štyrom zníženiach svojej sadzby na jej súčasnú úroveň 1,0%. Hlavnou príčinou prudkého znižovania sadzieb je snaha oživiť nástrojmi menovej politiky recesiou zasiahnutú eurozónu, pričom aktuálny cenový vývoj takéto prudké znižovanie úrokových sadzieb umožňuje. MF SR predpokladá zachovanie základnej úrokovkej sadzby ECB na súčasnej úrovni do konca roka 2010. Americká centrálna banka (FED) znižovala od júna 2007 svoju kľúčovú úrokovú sadzbu, ktorá začala klesať z úrovne 5,25% v septembri 2007 na súčasnú úroveň 0,25%.

I.2. Vonkajšie prostredie a domáce očakávania

Vývoj vonkajšieho prostredia

Vo vývoji vonkajšieho prostredia možno pozorovať pokračujúce zotavovanie svetovej ekonomiky z finančnej a hospodárskej krízy. Na prelome rokov 2008 a 2009 čelili takmer všetky ekonomiky sveta najväčšej ekonomickej kríze od druhej svetovej vojny. V druhom resp. treťom štvrtroku 2009 však už dochádzalo vo väčšine ekonomík k obnoveniu medzikvartálneho rastu. Za celý rok 2009 sa ekonomika EÚ prepadla o 4,2%, pričom eurozóna poklesla o 4,1%. V prípade ekonomiky USA došlo k poklesu o 2,4% a v prípade Japonska o 5,2%.

Oživenie svetovej ekonomiky pokračovalo aj v roku 2010 a to dokonca rýchlejšie ako sa pôvodne očakávalo. Rýchly rast v prvej polovici roka zaznamenali predovšetkým rozvíjajúce sa ekonomiky na čele s krajinami Ázie, a aj keď v prípade vyspelých ekonomík je zotavenie pomalšie, predbehlo očakávania EK z jari 2010. Ekonomika Európskej únie rástla v druhom kvartáli medziročne o 1,7% a USA o 3,2%. Ekonomiky Nemecka a Francúzska v druhom kvartáli prekvapili vyšším rastom, keď medzikvartálne rástli o 2,2% a 0,6%. Pozitívne výsledky zaznamenali v druhom kvartáli aj rozvíjajúce sa krajiny Ázie (medziročné rasty: Čína 11,1%, Južná Kórea 7,2%). Rast jednotlivých ukazovateľov ekonomického sentimentu v zahraničí (IFO, EU economic sentiment) poukazuje po miernom poklese v máji a júni opäť na pokračovanie trendu zlepšenia nálad ekonomických subjektov ohľadom budúcnosti. Podobne pozitívny vývoj PMI indexu a jeho vysoká korelácia so svetovým obchodom naznačuje pokračovanie nárastu svetového obchodu v nasledujúcich mesiacoch. Podľa jarnej prognózy EK sa v roku 2010 očakával nárast ekonomiky EÚ o 1% a eurozóny o 0,9%, pričom tieto údaje budú s najväčšou pravdepodobnosťou aktualizované smerom nahor, keďže medziročný rast HDP v druhom kvartáli bol takmer dvojnásobný oproti poslednej prognóze EK. V prípade ekonomiky USA má HDP v roku 2010 dosiahnuť rast 2,8% a Japonska 2,1%.

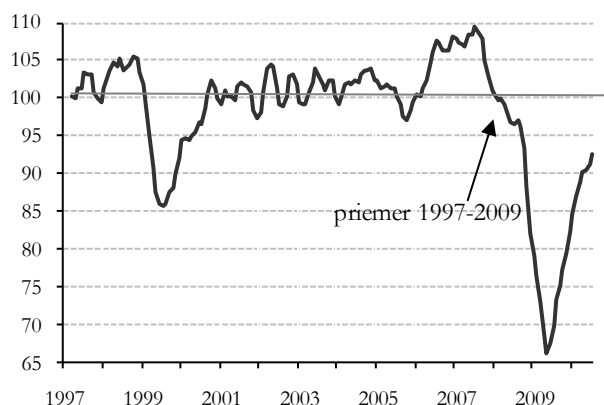
Napriek pozitívnemu vývoju reálnej ekonomiky došlo na finančných trhoch k rastu neistoty kvôli zlej fiškálnej situácii v eurozóne. Akciové indexy zaznamenali v máji a júni straty a ich volatilita bola najvyššia od pádu Lehman Brothers. V letných mesiacoch došlo k istej korekcii, ale i napriek tomu dosahuje index volatility nadpriemerné hodnoty. Spúšťačom problémov bolo Grécko, ktorému trhy odmietli financovať obrovský deficit a dlh. V krátkom čase sa neistota rozšírila aj na iné krajiny eurozóny, predovšetkým na zvyšné krajiny zo skupiny PIGS (Portugalsko, Taliansko, Grécko, Španielsko). Ako reakcia na tento vývoj Eurozóna spoločne s MMF rozhodla o záchrannom balíčku Grécku v celkovom objeme 110 mld. Eur a tiež o vytvorení tzv. záchranného rezervného fondu vo výške 750 mld. Eur.

Cena ropy od začiatku roka 2010 rástla až k úrovni 90 USD/bl, ku ktorej sa priblížila v marci, pričom nasledoval prudký pokles až pod 70 USD/bl pod vplyvom obáv o fiškálnu situáciu niektorých krajín eurozóny a s tým spojené úvahy o dvojitej recesii, resp. pomalšom oživení. V druhej polovici augusta 2010 sa cena ropy Brent pohybovala okolo úrovne 75 USD/bl. Očakáva sa, že jej priemerná cena bude v roku 2010 na úrovni 78,6 USD/bl a jej cena bude rásť spolu s oživovaním globálnej ekonomiky a v roku 2011 by sa mala pohybovať na úrovni 84,6 USD/bl.

Domáce očakávania

Domáce očakávania ekonomického vývoja v roku 2010 pokračujú v raste najmä pod vplyvom rastúceho oživenia vonkajšieho prostredia. Indikátor ekonomického sentimentu (IES) si aj naďalej udržiava rastúci trend a približuje sa k svojmu dlhodobému priemeru. Zlepšenie zaznamenali v posledných mesiacoch všetky jeho zložky (spotrebiteľská dôvera, dôvera v maloobchode a stavebníctve) a indikátor dôvery v priemysle a službách dokonca dosiahol svoje predkrízové úrovne. Vývoj IES v SR takmer verne odráža priebeh vývoja IES v EÚ a v eurozóne.

Indikátor ekonomického sentimentu

Zdroj: ŠÚ SR, MF SR

I.3. Aktualizácia makroekonomických prognóz

Podľa posledných prognóz MF SR z júna sa očakáva, že rast HDP v 2010 dosiahne úroveň 3,2%, čo je v porovnaní s predpokladmi rozpočtu na rok 2010 o 1,3 p.b. viac. V ďalších rokoch by sa mal tento rast postupne zrýchľovať. Na druhej strane, z pohľadu daňových a odvodových príjmov je štruktúra ekonomického rastu oproti predpokladom rozpočtu výrazne nepriaznivejšia, keď sa očakáva nižší rast miezd a výraznejší pokles zamestnanosti, čo sa podpisuje pod slabšiu spotrebu domácností.

Očakávaný rast výkonnosti ekonomiky v roku 2010 na úrovni 3,2% je lepší ako rast predpokladaný pri tvorbe rozpočtu na rok 2010 (1,9%), a výrazne lepší ako pokles v roku 2009 (-4,7%). Príčinou rýchlejšieho rastu je oživenie dopytu u našich zahraničných obchodných partnerov, ktorý znamená zlepšenie predpokladov o rastoch slovenských vývozov. Prehĺbenie poklesu zamestnanosti spolu s nižším rastom nominálnych miezd bude znamenať len minimálny rast nominálnej spotreby domácností, ktorá bude v reálnom vyjadrení v dôsledku rastu spotrebiteľských cien dokonca stagnovať. Očakáva sa vyšší rast investícií najmä v druhej polovici roku 2010, rizikom je však dlho odkladaná realizácia PPP projektov. Pomalší rast domáceho dopytu bude zároveň znamenať pomalší rast dovozu, čo sa odrazí na pozitívnejšej prognóze obchodnej bilancie a bežného účtu platobnej bilancie. V dôsledku nižších tlakov na rast cien a miezd sa zlepšil odhad miery inflácie na rok 2010.

Aktualizácia prognóz na rok 2010

v %, ak nie je uvedené inak		Rozpočet 2010	Aktuálny odhad	Rozdiel
Hrubý domáci produkt	reálny rast	1,9	3,2	1,3
Hrubý domáci produkt v bežných cenách	mld. Eur	67,4	65,4	-2,0
Konečná spotreba domácností	reálny rast	1,5	0,0	-1,5
Konečná spotreba domácností	nominálny rast	4,5	1,1	-3,4
Priemerná mesačná mzda	reálny rast	0,2	0,5	0,3
Priemerná mesačná mzda	nominálny rast	3,4	1,9	-1,5
Zamestnanosť (štatistické zisťovanie)	priemerný rast	0,2	-1,2	-1,4
Index spotrebiteľských cien (CPI)	priemerný rast	3,2	1,4	-1,8
Bilancia bežného účtu	podiel na HDP	-5,2	-3,5	1,7

Zdroj: MF SR

Prognóza makroekonomického vývoja vypracovaná MF SR bola podrobená hodnoteniu v rámci Výboru pre makroekonomické prognózovanie, ktorého štrnástе zasadnutie sa konalo 9. júna 2010. Výsledkom je celkové hodnotenie charakteru definitívnej prognózy MF SR - prognóza makroekonomického vývoja na rok 2010 vypracovaná MF SR bola všetkými členmi Výboru označená ako realistická.

II. VÝVOJ VEREJNÝCH FINANCIÍ

Hlavný fiškálny cieľ vlády na rok 2010 bol stanovený v rámci rozpočtu verejnej správy na roky 2010 až 2012 v podobe deficitu verejnej správy vo výške **5,5% HDP**. Súčasný odhad deficitu verejnej správy je vo výške **7,8% HDP**.

Na základe v súčasnosti dostupných informácií sa očakáva, že štátny rozpočet prispeje k zvýšeniu deficitu sumou 647,8 mil. Eur. Okrem toho sa očakáva horší výsledok hospodárenia Sociálnej poisťovne o 93,7 mil. Eur, horšie hospodárenie obcí a vyšších územných celkov o 404,0 mil. Eur, zhoršenie bilancie Fondu národného majetku SR o 202,2 mil. Eur a horší výsledok hospodárenia štátnych fondov o 81,3 mil. Eur. Lepší vývoj štátnych finančných aktív bude mať pozitívny vplyv na deficit vo výške 62,2 mil. Eur.

Predbežný odhad salda verejnej správy za rok 2010 (ESA 95)		
	mil. Eur	% HDP
Saldo VS po schválení jednotlivých rozpočtov	-3 705,8	-5,50
Štátny rozpočet	-647,8	-0,99
Štátne finančné aktíva	62,2	0,10
Mimorozpočtové účty	-14,6	-0,02
Ostatné subjekty verejnej správy	-802,5	-1,23
- Obce a VÚC	-404,0	-0,62
- Sociálna poisťovňa	-93,7	-0,14
- Štátne fondy	-81,3	-0,12
- FNM SR	-202,2	-0,31
- Ostatné	-21,3	-0,03
Aktuálny odhad salda VS	-5 108,5	-7,81
z toho: zhoršenie salda vplyvom aktualizácie odhadu HDP		-0,23

(-) indikuje zhoršenie salda verejnej správy v metodike ESA 95

Zdroj: MF SR

Najväčším rizikom pre odhad salda verejnej správy je pretrvávajúca neistota ohľadom vývoja ekonomiky, najmä veľkosť oživenia a štruktúra ekonomického rastu. Pokles HDP a s tým súvisiaci pokles daňových príjmov verejnej správy sa prejavil aj v nižších daňových príjmoch obcí a VÚC. Na základe dostupných informácií je zrejmé, že výpadky príjmov na úrovni samospráv nie sú sprevádzané adekvátnymi úsporami a nedostatok zdrojov (najmä v prvom polroku 2010) rieši samospráva vyšším čerpaním úverov a zapájaním ušetrených prostriedkov z peňažných fondov a prostriedkov z predchádzajúcich rokov do rozpočtu. Rizikom pre obce je tiež otázka ako sa na ich hospodárení prejavia jesenné voľby do miestnych samospráv a dodatočné výdavky spojené s povodňami, pričom druhý faktor sa prejaví aj na hospodárení štátneho rozpočtu. Negatívne sa môže na deficite prejaviť aj vývoj pohľadávok a záväzkov subjektov sektora verejnej správy a výška prenesených nevyčerpaných limitov výdavkov kapitol štátneho rozpočtu do roku 2011 v porovnaní s aktuálnym odhadom.

II.1. Štátny rozpočet

II.1.1. Daňové príjmy

K 30. júnu 2010 dosiahli **celkové hotovostné daňové príjmy štátneho rozpočtu 3 684,6 mil. Eur**, čo je 42,7% rozpočtovanej úrovne. Očakáva sa, že **ku koncu roka dosiahnu úroveň 7 975,4 mil. Eur, čo je v porovnaní so schváleným rozpočtom menej o 644,6 mil. Eur (92,5%)**. Na uvedenej sume výpadku daňových príjmov sa v najväčšej miere bude podieľať daň z príjmov právnických osôb vo výške 377,0 mil. Eur, daň z pridanej hodnoty vo výške 181,7 mil. Eur a spotrebné dane vo výške 71,2 mil. Eur.

Výrazný výpadok hotovostných daňových príjmov štátneho rozpočtu je spôsobený štyrmi základnými faktormi:

- Nižší výnos DPPO v sume 377 mil. Eur je vo veľkej miere spôsobený nižším vyrovnaním dane za rok 2009 v porovnaní s pôvodnými predpokladmi.
- Prijatie legislatívnych zmien v priebehu roka 2010, najmä zníženie sadzby spotrebnej dane na naftu s celkovým negatívnym vplyvom 74 mil. Eur.
- Reálny rast HDP je síce v porovnaní s predpokladom pri tvorbe rozpočtu vyšší, ale nominálny rast HDP je vďaka podstatne nižšej inflácii pod úrovňou, ktorá bola predpokladaná pri tvorbe rozpočtu na rok 2010.
- Ostatné makroekonomické základne vplyvajúce na výnos daní, najmä rast zamestnanosti, miezd a spotreby domácností sú nižšie v porovnaní s predpokladmi v rozpočte.

Podrobnejší popis očakávaného vývoja daňových príjmov v metodike ESA95 obsahuje príloha č.1 tohto dokumentu.

Daňové príjmy štátneho rozpočtu (hotovostný princíp, tis. Eur)						
	Schválený rozpočet 2010	Skutočnosť k 30.6.2010	Predpoklad ku koncu roka	Rozdiel predpokladu a schvál. rozp.	Plnenie, čerpanie schvál. rozp. (v %)	Predpoklad plnenia a schválený rozpočet (v %)
	1	2	3	4 = 3 - 1	5 = 2 / 1	6 = 3 / 1
Dane z príjmov, ziskov a kapit. majetku	2 072 143,0	623 514,7	1 680 567,7	-391 575,3	30,1	81,1
Daň z príjmov fyzických osôb	139 024,0	20 238,0	145 566,9	6 542,9	14,6	104,7
Daň z príjmov právnických osôb	1 786 268,0	524 010,3	1 409 307,8	-376 960,2	29,3	78,9
Daň z príjmov vyberaná zrážkou	146 851,0	79 266,5	125 693,0	-21 158,0	54,0	85,6
Domáce dane na tovary a služby	6 516 962,0	3 046 007,4	6 264 090,0	-252 872,0	46,7	96,1
Daň z pridanej hodnoty	4 522 978,0	2 102 078,4	4 341 259,0	-181 719,0	46,5	96,0
Spotrebné dane	1 993 984,0	943 929,0	1 922 831,0	-71 153,0	47,3	96,4
Z minerálnych olejov	1 066 187,0	480 389,3	1 022 330,0	-43 857,0	45,1	95,9
Z liehu	212 827,0	134 581,5	213 472,0	645,0	63,2	100,3
Z piva	59 707,0	24 330,6	54 718,0	-4 989,0	40,7	91,6
Z vína	3 739,0	2 018,0	4 047,0	308,0	54,0	108,2
Z tabaku a tabakových výrobkov	609 578,0	281 529,3	591 896,0	-17 682,0	46,2	97,1
Z elektrickej energie	16 820,0	6 982,6	14 089,0	-2 731,0	41,5	83,8
Zo zemného plynu	24 289,0	13 660,1	21 448,0	-2 841,0	56,2	88,3
Z uhlia	837,0	437,6	831,0	-6,0	52,3	99,3
Dane z medzinár. obchodu a transakcií	28 918,0	14 146,6	29 400,0	482,0	48,9	101,7
Dovozné clo	0,0	0,0	0,0	0,0	-	-
Podiel na vybraných finančných prostriedkoch	28 918,0	14 146,6	29 400,0	482,0	48,9	101,7
Ostatné daňové príjmy	1 946,0	892,9	1 357,1	-588,9	45,9	69,7
Dane za dobývací priestor	106,0	104,0	106,0	0,0	98,1	100,0
Majetkové dane	0,0	378,3	378,3	378,3	-	-
Ostatné colné príjmy	0,0	18,2	18,2	18,2	-	-
Iné dane (dovozná prírážka, cestná daň)	0,0	-40,6	-40,6	-40,6	-	-
Sankcie uložené v daňovom konaní	1 840,0	433,0	895,1	-944,9	23,5	48,6
Daňové príjmy štátneho rozpočtu	8 619 969,0	3 684 561,6	7 975 414,8	-644 554,2	42,7	92,5

Zdroj: MF SR

II.1.2. Iné ako daňové príjmy bez prostriedkov z rozpočtu EÚ

Iné ako daňové príjmy štátneho rozpočtu bez prostriedkov z rozpočtu EÚ možno rozdeliť na viacero kategórií: nedaňové príjmy, granty a tuzemské transfery.

Dôležitou súčasťou príjmov štátneho rozpočtu sú nedaňové príjmy, ktoré tvoria rôznorodú príjmovú skupinu. Z charakteru nedaňových príjmov vyplýva, že ich tvorba nie je natoľko závislá na vývoji makroekonomického prostredia, s výnimkou príjmov z podnikania a vlastníctva a úrokových príjmov. Patria sem príjmy z prenájmu majetku v správe jednotlivých kapitol štátneho rozpočtu, dividendy realizované jednotlivými ministerstvami zo spoločností s majetkovou účasťou štátu, administratívne poplatky a iné poplatky a platby, príjmy z predaja hnutelného a nehnuteľného majetku v správe jednotlivých rozpočtových kapitol, úrokové príjmy a iné nedaňové príjmy.

Granty predstavujú prijaté dobrovoľné príspevky od darcov a sponzorov a preto je objem týchto príspevkov ťažké odhadnúť. Jednotlivé rozpočtové organizácie si zabezpečujú prostredníctvom prijatých grantov a iných mimorozpočtových prostriedkov, v súlade s rozpočtovými pravidlami, krytie svojich nerozpočtovaných vecných potrieb.

Príjmy z tuzemských transferov predstavujú najmä príjmy z dividend od spoločností, v ktorých vlastníkom akcií je Fond národného majetku SR.

Iné ako daňové príjmy štátneho rozpočtu bez prostriedkov z rozpočtu EÚ (na hotovostnom princípe, tis. Eur)				
	Schválený rozpočet 2010	Predpoklad 2010	Rozdiel	Plnenie schváleného rozpočtu (v %)
Príjmy z podnikania a z vlastníctva	62 743,2	70 904,7	8 161,5	113,0
Administratívne a iné poplatky a platby	288 188,9	265 194,5	-22 994,4	92,0
Kapitálové príjmy	41 439,7	28 280,3	-13 159,4	68,2
Úroky z domácich a zahr. úverov, pôžičiek a vkladov	72 640,6	59 571,2	-13 069,4	82,0
Iné nedaňové príjmy	161 697,1	234 850,2	73 153,1	145,2
Tuzemské a zahraničné granty	0,0	26 266,0	26 266,0	—
Tuzemské transfery - dividendy FNM SR	374 919,0	540 914,0	165 995,0	144,3
Tuzemské transfery - ostatné	11 895,9	14 923,5	3 027,6	125,5
Iné ako daňové príjmy bez prostriedkov z rozpočtu EÚ - spolu	1 013 524,4	1 240 904,4	227 380,0	122,4

Celkovo za iné ako daňové príjmy bez prostriedkov z rozpočtu EÚ sa predpokladá **prekročenie rozpočtovanej úrovne o 227,4 mil. Eur**, a to najmä z dôvodu príjmu vyšších dividend od spoločností s majetkovou účasťou štátu priamo do štátneho rozpočtu (8,2 mil. Eur) a prostredníctvom transferu z FNM SR (166 mil. Eur) a prekročením iných nedaňových príjmov (73,2 mil. Eur). Pozitívny dopad z titulu dividend realizovaných FNM SR je nevyhnutné spoločne posudzovať s negatívnymi faktormi v rámci hospodárenia FNM SR, a to z dôvodov uvedených v prílohe č. 3.

Tuzemské a zahraničné granty sa predpokladajú čerpať vo výške 26,3 mil. Eur, avšak tieto nemajú vplyv na schodok štátneho rozpočtu, nakoľko v rovnakej výške sa čerpajú aj na strane výdavkov.

II.1.3. Výdavky štátneho rozpočtu bez prostriedkov EÚ

II.1.3.1. Úspory v štátnom rozpočte

V súčasnosti ministerstvo financií identifikuje niekoľko rozpočtovaných výdavkových titulov, ktoré sa v tomto roku nebudú čerpať. Na druhej strane už bolo nevyhnutné uvoľniť niektoré výdavkové tituly, ktoré neboli v rozpočte na rok 2010 zakomponované.

Išlo najmä o naliehavú situáciu, ktorá vznikla v súvislosti s povodňami v máji a júni tohto roka a taktiež bolo potrebné vyčleniť prostriedky na zabezpečenie blížiaceho sa referenda a v neposlednom rade bolo potrebné uhradiť faktúry po lehote splatnosti. Celkovo išlo o 28,2 mil. Eur.

V nižšie uvedenej tabuľke sú konkrétne tituly, ktoré je možné použiť na zníženie výdavkov štátneho rozpočtu o 360,7 mil. Eur. Časť z týchto zdrojov vo výške 317,7 mil. Eur bude možné využiť na krytie rizík uvedených v časti II.1.3.2.

(v tis. Eur; na hotovostnom princípe)	
Štátny dlh	102 218
Odvody do všeobecného rozpočtu EÚ	69 666
Výdavky na iné zákonné úpravy	58 338
Viazanie prostriedkov na výstavbu futbalového štadióna reprezentácie SR	27 648
Rezerva na investičné stimuly	16 763
Rezerva na nové zákonné úpravy	13 009
Rezerva na súdne a exekučné rozhodnutia	8 140
Rezerva na vratky prevádzkovateľom hazardných hier	1 162
Príspevky politickým stranám	3 424
Viazanie prenesených limitov výdavkov z minulých rokov	27 604
Ďalšie úspory vzniknuté skutočným vývojom výdavkových položiek	17 849
Spolu	345 820
Nevyhnutne uhradené výdavkové tituly	28 166
Úhrada povodňových záchranných prác vynaloženými obcami	11 883
Úhrada povodňových záchranných prác v pôsobnosti MV SR	1 447
Výdavky spojené s prípravou, technickým zabezpečením a vykonaním referenda	7 224
Okamžité obnovenie technickej infraštruktúry po povodniach (MPŽPaRR SR a MO SR)	5 744
Ostatné (napr. úhrada inž. - geol. prieskumu zosuvu pôdy v obci Nižná Myšľa)	1 158
Úhrada faktúr po lehote splatnosti	710
DISPONIBILNÉ ÚSPORY ŠTÁTNEHO ROZPOČTU:	317 654
Ostatné úspory štátneho rozpočtu	43 021
Viazanie výdavkov kapitolám štátneho rozpočtu z titulu neplnenia záväzných príjmov	23 524
Úspory na spolufinancovaní k EÚ	19 497
CELKOVÉ ÚSPORY VÝDAVKOV ŠTÁTNEHO ROZPOČTU	360 675

II.1.3.2. Riziká štátneho rozpočtu

V rozpočte na rok 2010 boli schválené niektoré položky v nereálnych výškach, čo sa zákonite prejavuje v nedostatku finančných prostriedkov. Niektoré iné riziká vznikli z ťažko predpokladateľných udalostí, ako sú napríklad povodne. Medzi riziká výdavkovej časti štátneho rozpočtu je možné zaradiť najmä nasledovné vecné tituly.

V súčasnosti ministerstvo financií identifikuje riziká rozpočtu na úrovni takmer 800 mil. Eur.

(v tis. Eur; na hotovostnom princípe)	
Vykrytie strát železničných spoločností	256 000
Požiadavka samosprávy na dofinancovanie výpadku jej príjmov z DPFO	163 000
Vykrytie nákladov súvisiacich s májovými a júnovými povodňami	100 000
Vykrytie zvýšeného rodičovského príspevku	60 000
Zvýšenie transferu Sociálnej poisťovni	50 000
Zúčtovanie zdravotného poistenia za poistencov štátu	49 000
Korekcie voči EÚ za 1.programové obdobie	37 560
Vykrytie neuhradených faktúr po lehote splatnosti	31 000
Nenaplnenie rozpočtovaných príjmov kapitolami štátneho rozpočtu	23 500
Vykrytie investičného stimulu pre AU Optronics	15 500
Refundácia DPH pre obce v rámci Programu rozvoja vidieka	10 500
CELKOM :	796 060

Napriek tomu, že riziká štátneho rozpočtu sú 2,5 krát vyššie ako disponibilné úspory štátneho rozpočtu, ministerstvo financií vyvinie maximálne úsilie v riadení rozpočtovej politiky, aby všetky prípadné riziká boli hradené len do výšky disponibilných úspor štátneho rozpočtu. Dosiagnuť je to možné zvýšením disponibilných úspor štátneho rozpočtu, alebo neuhradením niektorých položiek uvedených v tabuľke rizík.

II.1.3.3. Medziročný presun limitov výdavkov štátneho rozpočtu

V zmysle zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy je možné presunúť niektoré nevyčerpané limity výdavkov štátneho rozpočtu a použiť ich v nasledujúcich rokoch. Kapitálové výdavky možno použiť na určený účel aj v nasledujúcich dvoch rozpočtových rokoch po rozpočtovom roku, na ktorý boli rozpočtované. Prostriedky Európskej únie, prostriedky štátneho rozpočtu určené na financovanie spoločných programov Slovenskej republiky a Európskej únie a prostriedky štátneho rozpočtu určené na financovanie účelov vyplývajúcich z medzinárodných zmlúv o poskytnutí grantu uzatvorených medzi Slovenskou republikou a inými štátmi možno použiť aj v nasledujúcich rozpočtových rokoch až do ich vyčerpania na určený účel. Bežné výdavky na trvanlivé tovary a vybavenie na vojenské účely, na výstavbu vojenského charakteru a vojenských budov a bežné výdavky na program oficiálnej rozvojovej pomoci možno so súhlasom ministra financií Slovenskej republiky použiť aj v nasledujúcom rozpočtovom roku na určený účel.

Keďže výška prenášaných limitov sa medzi jednotlivými rokmi nemusí rovnať, jej saldo má vplyv na výšku celkových výdavkov štátneho rozpočtu.

(v tis. Eur)	Presun limitov z minulých rokov	Predpokladaný presun limitov do budúcich rokov	Rozdiel
Medziročný vplyv prenášaných limitov	912 723,0	518 444,8	-394 278,2

Na rok 2010 sa predpokladá negatívny dopad z tohto titulu vo výške 394,3 mil. Eur.

II.1.3.4. Zhodnotenie vývoja výdavkov štátneho rozpočtu bez prostriedkov EÚ

(v tis. Eur; na hotovostnom princípe)	
Schválené výdavky štátneho rozpočtu bez prostriedkov EÚ	13 379 499
Disponibilné úspory štátneho rozpočtu	-317 654
Použitie disponibilných úspor na krytie rizík štátneho rozpočtu	317 654
Ostatné úspory štátneho rozpočtu	-43 021
Čerpanie limitov výdavkov z minulých rokov	394 278
Predpokladané výdavky štátneho rozpočtu bez prostriedkov EÚ	13 730 756
Prekročenie schválených výdavkov štátneho rozpočtu bez prostriedkov EÚ	351 257

Celkovo sa očakáva prekročenie schváleného rozpočtu výdavkov štátneho rozpočtu bez započítania prostriedkov z rozpočtu EÚ o 351,3 mil. Eur, a to najmä z dôvodu nevyhnutného pokrytia rizík štátneho rozpočtu a negatívneho salda medziročného vplyvu prenášaných limitov výdavkov štátneho rozpočtu.

II.1.4. Prostriedky z rozpočtu EÚ

Z dôvodu časového nesúladu čerpania prostriedkov z rozpočtu EÚ, ich predfinancovania zo strany národných zdrojov, dochádza k zhoršeniu hospodárenia štátneho rozpočtu o 185,2 mil. Eur. V tejto súvislosti vzniká pre Slovenskú republiku pohľadávka voči Európskej únii a táto bude preplatená zo strany EÚ v niektorom z nasledujúcich rokov. Táto pohľadávka z veľkej časti neutralizuje zhoršenie hospodárenia štátneho rozpočtu a je uvedená v časti II.1.6.

(v tis. Eur; na hotovostnom princípe)	Schválený rozpočet 2010	Predpoklad 2010	Rozdiel
Príjmy štátneho rozpočtu	2 897 501	1 930 586	-966 915
Výdavky štátneho rozpočtu	2 897 501	2 115 817	-781 684
Vplyv čerpania prostriedkov z rozpočtu EÚ na hospodárenie štátneho rozpočtu	0	-185 231	-185 231

II.1.5. Zhrnutie vplyvov na hospodárenie štátneho rozpočtu na hotovostnom princípe

Nasledujúca tabuľka sumarizuje vyššie popísané faktory, ktoré ovplyvňujú predpokladané hospodárenie štátneho rozpočtu na rok 2010.

(v tis. Eur; na hotovostnom princípe)	
Schválený schodok štátneho rozpočtu	-3 746 006
Výpadok daňových príjmov	-644 554
Prekročenie iných ako daňových príjmov bez prostriedkov z EÚ	227 380
Výdavky štátneho rozpočtu bez prostriedkov EÚ	-351 257
Vplyv čerpania prostriedkov z rozpočtu EÚ na hospodárenie ŠR	-185 231
Predpokladaný schodok štátneho rozpočtu	-4 699 668

II.1.6. Hospodárenie štátneho rozpočtu na aktuálnom princípe (ESA 95)

Na to, aby schodok štátneho rozpočtu mohol byť vykázaný v metodike ESA 95, je potrebné upraviť schodok štátneho rozpočtu na hotovostnom princípe o položky časového rozlíšenia príjmov a výdavkov štátneho rozpočtu a o medziročnú zmenu stavu pohľadávok voči EÚ.

(v tis. Eur)	Schválený rozpočet 2010	Predpoklad 2010	Rozdiel
Schodok ŠR na hotovostnom princípe	-3 746 006	-4 699 668	-953 662
Časové rozlíšenie daňových príjmov	20 319	22 848	2 529
Časové rozlíšenie platených úrokov štátneho dlhu	-142 866	36 187	179 053
Medziročná zmena stavu pohľadávok EÚ	43 526	167 840	124 314
Schodok ŠR na aktuálnom princípe (ESA 95)	-3 825 027	-4 472 793	-647 766

II.2. Ostatné subjekty verejnej správy a mimorozpočtové účty

II.2.1. Štátne finančné aktíva a mimorozpočtové účty

Celkový vplyv vývoja mimorozpočtových účtov a účtov štátnych finančných aktív na saldo verejnej správy v metodike ESA 95 bude oproti rozpočtovanej úrovni predstavovať **zlepšenie o 47,6 mil. Eur**.

Z toho **vplyv štátnych finančných aktív predstavuje zlepšenie schváleného schodku RVS o 62,2 mil. Eur**.

Pozitívnym vplyvom je preklasifikácia v minulosti poskytnutej NFV spoločnosti Vodohospodárska výstavba, š. p. za zrealizovanú štátnu záruku na kapitálový transfer, ktorá v minulosti ovplyvnila schodok a dlh verejnej správy a jej splátka je príjmom štátnych finančných aktív v metodike ESA 95. Pre rok 2010 výška splátky predstavuje 21,9 mil. Eur.

Okrem toho má pozitívny vplyv aj posilnenie ŠFA z prostriedkov FNM SR predstavujúcich mimoriadnu dividendu z roku 2009 vo výške 67,7 mil. Eur. Pozitívny dopad z tohto titulu je nevyhnutné spoločne posudzovať s negatívnymi faktormi v rámci hospodárenia FNM SR, a to z dôvodov uvedených v prílohe č. 3.

Naopak negatívny vplyv na hospodárenie ŠFA bude mať nesplatenie návratnej finančnej výpomoci, ktorá bola poskytnutá mestu Žilina v roku 2004 vo výške 27,5 mil. Eur v rámci Návrhu modelu financovania Projektu výstavby závodu na výrobu automobilov spoločnosťou KIA a závodu na výrobu automobilových súčiastok Hyundai Mobis na zabezpečenie realizácie výkupu pozemkov a ich úprav.

(v tis. Eur)	Schválený rozpočet 2010	Skutočnosť k 31.06.2010	Predpoklad k 31.12.2010	ROZDIEL OPROTI ROZPOČTU
Rozpočtové operácie ŠFA				
1. Príjmy - zvýšenie ŠFA	427 404,40	8 929,10	639 284,30	211 879,90
1.1. dividendy z FNM SR	374 919,00	0,00	540 914,00	165 995,00
1.2. posilnenie ŠFA z prostriedkov FNM SR (superdividenda z r. 2009)	0,00	0,00	67 716,00	67 716,00
1.3. príjem prostriedkov od mesta Žilina	27 451,00	0,00	0,00	-27 451,00
1.4. splátka NFV VHV, š. p. - kapitálový transfer	0,00	0,00	21 908,00	21 908,00
1.5. príjmy zo splátok úverov a pôžičiek - NFV (FO)	24 318,10	3 033,30	2 410,10	-21 908,00
1.6. prijaté splátky vlád. úverov a vlád. pohľ. zo zahr. (FO)	716,30	275,90	716,30	0,00
1.7. MH SR Invest (FO)	0,00	5 619,90	5 619,90	5 619,90
2. Výdavky - zníženie ŠFA	466 819,50	86 292,90	632 814,70	165 995,20
2.1. prevod prostriedkov z dividend od FNM SR do príjmov ŠR	374 919,00	0,00	540 914,00	165 995,00
2.2. prevod prostriedkov do Sociálnej poisťovne	75 507,00	75 507,00	75 507,00	0,00
2.3. poskyt. úverov a pôž. účasť v medz. org. (FO)	1 435,50	827,70	1 435,50	0,00
2.4. Vklad do základného imania EXIMBANKY SR (FO)	5 000,00	0,00	5 000,00	0,00
2.5. Vklad do základného imania Letiska M. R. Štefánika - Airport Bratislava, a.s.(BTS) (FO)	9 958,00	9 958,20	9 958,20	0,20
Vylúčenie finančných operácií	-8 640,90	1 856,80	7 647,40	16 288,30
vylúčenie príjmových FO	-25 034,40	-8 929,10	-8 746,30	16 288,10
vylúčenie výdavkových FO	16 393,50	10 785,90	16 393,70	0,20
Saldo rozpočtových operácií bez FO (vplyv na rozpočet verejnej správy v metodike ESA 95)	-48 056,00	-75 507,00	14 117,00	62 173,00

V prípade **mimorozpočtových účtov sa predpokladá negatívny vplyv v objeme 14,6 mil. Eur** súvisiaci s čerpaním bežného účtu obmien a zámen **Správy štátnych hmotných rezerv SR**, ktoré bude prioritne vyčleňované na ochraňovanie núdzových zásob ropy a obmenu potravinárskych komodít (pšenica, ryža).

Na ostatných mimorozpočtových účtoch sa predpokladá v priemere rovnaký zostatok ako v roku 2009.

II.2.2. Ostatné subjekty verejnej správy

Celková hospodárska situácia sa odrazila aj na predpokladanom hospodárení ostatných subjektov rozpočtu verejnej správy a oproti schválenému rozpočtu sa očakáva ich celkové hospodárenie **horšie o 802,5 mil. Eur.**

Obce a vyššie územné celky

Hospodárenie obcí a vyšších územných celkov sa napriek očakávanému vyrovnanému hospodáreniu v schválenom rozpočte verejnej správy predpokladá horšie o 404 mil. Eur.

U **obcí** sa predpokladá, že budú hospodáriť na úrovni minulého roka, čo predstavuje oproti schválenému rozpočtu verejnej správy **zhoršenie hospodárenia o 283 mil. Eur.**

U obcí sa predpokladá výpadok daňových príjmov na úrovni 133,5 mil. Eur. Ide o zníženie prevodu výnosu dane z príjmov fyzických osôb do rozpočtov obcí o 114,6 mil. Eur a výberu miestnych daní o 18,9 mil. Eur.

Vzhľadom na volebný rok ministerstvo financií predpokladá prekročenie rozpočtovaných výdavkov obcí o 149,5 mil. Eur, ktoré vyplýva zo zvýšeného nákupu tovarov a služieb o 38,5 mil. Eur, ako aj zvýšeného čerpania kapitálových výdavkov o 111,0 mil. Eur.

Celkové hospodárenie VÚC bude oproti schválenému rozpočtu verejnej správy **horšie o 121,0 mil. Eur.** Podobne ako u obcí je čiastočne spôsobené výpadkom daňových príjmov na úrovni 55,6 mil. Eur, ale tiež zvýšením výdavkov oproti rozpočtu verejnej správy na rok 2010.

Sociálna poisťovňa

Na základe skutočného vývoja hospodárenia Sociálnej poisťovne za obdobie január až máj 2010 a predbežného hodnotenia za mesiac jún 2010 sa predpokladá, že **hospodárenie Sociálnej poisťovne v roku 2010** v metodike ESA 95 dosiahne schodok 86,8 mil. Eur a **skončí o 93,7 mil. Eur horšie ako sa rozpočtovalo.**

Dôvodom je výpadok príjmov SP vo výške 113,9 mil. Eur, a to predovšetkým z dôvodu nižšieho výberu poisťného vo výške 163,9 mil. Eur, ktorý je čiastočne kompenzovaný zvýšením plánovaného transferu zo štátneho rozpočtu vo výške 50 mil. Eur.

Na strane výdavkov sa očakáva celková úspora vo výške 20,2 mil. Eur, a to v súvislosti s nižším čerpaním dávok z poistenia v nezamestnanosti, z garančného poistenia a z úrazového poistenia vo výške 27,6 mil. Eur a znížením nevymožiteľných pohľadávok garančného poistenia o 5,8 mil. Eur. Naopak negatívom je predpokladané prekročenie výdavkov správneho fondu vo výške 13,2 mil. Eur.

Štátne fondy

V rámci štátnych fondov sa očakáva, že ich hospodárenie bude **horšie o 81,3 mil. Eur**, a to najmä v súvislosti so zhoršeným hospodárením Národného jadrového fondu z titulu výpadku príjmov z odvodu od prenosovej sústavy vo výške 16,6 mil. Eur, ktorý ustanovuje podľa § 7 ods. 4 a 5 zákona č. 238/2006 Z. z. nariadenie vlády SR podľa schválenej Stratégie záverečnej časti jadrovej energetiky.

Ďalším negatívom je nerealizovanie odpredaja emisných kvót Environmentálnym fondom, čím dochádza k zvýšeniu schodku rozpočtu verejnej správy o 66 mil. Eur. Uvedené negatíva sú čiastočne kompenzované zlepšeným hospodárením Štátneho fondu rozvoja bývania o 1,3 mil. Eur.

Fond národného majetku SR

V roku 2010 v metodike ESA 95 sa predpokladá oproti schválenému rozpočtu **zhoršenie hospodárenia FNM SR o 202,2 mil. Eur**, ktoré spôsobuje hlavne prevod prijatých mimoriadnych dividend (v roku 2010 v objeme 126,4 mil. Eur a mimoriadnych dividend z SPP, a.s. prijatých v decembri 2009 vo výške 67,7 mil. Eur) do štátnych finančných aktív. Oproti schválenému rozpočtu FNM SR sa zároveň očakáva zvýšenie nákladov spojených s možným odkúpením akcií z prvej vlny kupónovej privatizácie od občanov.

Hospodárenie ostatných, vyššie nespomínaných subjektov verejnej správy, sa predpokladá približne na úrovni schváleného rozpočtu, resp. ich hospodárenie nemá podstatný vplyv na celkové hospodárenie RVS. Stav záväzkov a pohľadávok jednotlivých subjektov verejnej správy sa predpokladá na rovnakej úrovni ako v roku 2009.

III. ODHAD SALDA VEREJNEJ SPRÁVY V METODIKE ESA95 na rok 2010

Na základe informácií uvedených v predchádzajúcich kapitolách MFSR predpokladá, že **deficit verejnej správy sa zvýši v porovnaní s rozpočtom nominálne o 1 402,7 mil. Eur, z rozpočtovanej úrovne 3 705,8 mil. Eur na aktuálne odhadovanú úroveň 5 108,5 mil. Eur.** Vo vyjadrení ako podiel na HDP sa deficit zvýši o 2,3% HDP z 5,5% HDP na 7,8% HDP. Faktory ovplyvňujúce výšku salda verejnej správy v roku 2010 sú uvedené v tabuľke.

Aktuálny odhad salda verejnej správy v roku 2010 (ESA95, tis. Eur)	
	Aktualizácia
Saldo VS po schválení jednotlivých rozpočtov	-3 705 755
Saldo VS po schválení jednotlivých rozpočtov v % HDP (pôvodné HDP)	-5,50
A. Štátny rozpočet v ESA95	-647 766
- daňové príjmy štátneho rozpočtu	-644 554
- iné ako daňové príjmy štátneho rozpočtu bez prostriedkov z rozpočtu EÚ	227 380
- výdavky štátneho rozpočtu bez prostriedkov EÚ	-351 257
- vplyv čerpania prostriedkov z rozpočtu EÚ na hospodárenie štátneho rozpočtu	-185 231
- položky časového rozlíšenia príjmov a výdavkov ŠR, medziročná zmena stavu pohľadávok voči EÚ	305 896
B. Hospodárenie štátnych finančných aktív a mimorozpočtových účtov	47 566
C. Ostatné subjekty verejnej správy	-802 548
- Obce a VÚC	-404 000
- Sociálna poisťovňa	-93 670
- Štátne fondy	-81 270
- FNM SR	-202 214
- ostatné	-21 394
Aktuálny odhad salda VS v tis. Eur (rozpočet + A + B + C)	-5 108 503
Aktuálny odhad salda VS v % HDP	-7,81
z toho: zhoršenie deficitu vplyvom aktualizácie odhadu HDP (v % HDP)	-0,23

(+) indikuje zlepšenie a (-) zhoršenie salda verejnej správy v metodike ESA95

Príloha č.1: Daňové a odvodové príjmy v metodike ESA 95

Po zasadnutí Výboru pre makroekonomické prognózy sa dňa 22. júna 2010 uskutočnilo aj zasadnutie Výboru pre daňové prognózy. Ministerstvo financií SR na tomto zasadnutí prezentovalo svoju aktualizovanú strednodobú prognózu daňových príjmov³ na roky 2010 až 2013. Všetci členovia Výboru posúdili prognózu MF SR ako realistickú. Súčasťou aktualizovanej prognózy je aj odhad na rok 2010, ktorý je v nasledujúcej časti materiálu porovnávaný s výnosom daní v schválenom rozpočte na rok 2010.

Aktuálny odhad celkových daňových príjmov verejnej správy vrátane odvodov do Sociálnej poisťovne a zdravotných poisťovní je oproti schválenému rozpočtu na rok 2010 nižší o 1 071,3 mil. Eur, čo predstavuje plnenie na úrovni 94,3%.

Na znížení odhadu sa najväčšou mierou podieľala daň z pridanej hodnoty (sumou 401,8 mil. Eur). Výrazný pokles zaznamenali i dane z príjmov, predovšetkým daň z príjmov právnických osôb (181,7 mil. Eur) a daň z príjmov fyzických osôb z podnikania (84,8 mil. Eur). Očakáva sa aj horší výber spotrebných daní (83,3 mil. Eur) a miestnych daní (40,3 mil. Eur). V rámci fondov sociálneho zabezpečenia sa očakáva pokles odvodov do Sociálnej poisťovne (167,5 mil. Eur) ako aj pokles odvodov do zdravotných poisťovní (71,3 mil. Eur). Zvýšenie výberu v porovnaní s rozpočtom možno očakávať iba v prípade daní z medzinárodného obchodu a transakcií (0,5 mil. Eur) a ostatných daní (1,0 mil. Eur).

Daňové príjmy verejnej správy v roku 2010 (ESA95, tis. Eur)				
	Schválený rozpočet 2010	Aktuálny odhad MF SR	Rozdiel oproti rozpočtu	Očakávané plnenie rozpočtu (%)
A. Dane	10 788 084	9 955 558	-832 526	92,3
podiel na HDP %	16,0	15,2	-0,8	-
Dane z príjmov	3 521 218	3 212 622	-308 596	91,2
FO zo závislej činnosti a funkčných požitkov	1 465 290	1 444 379	-20 911	98,6
FO z podnikania a sam. zárobkovej činnosti	175 028	90 215	-84 813	51,5
Právnických osôb	1 734 060	1 552 354	-181 706	89,5
Vyberané zrážkou	146 840	125 674	-21 166	85,6
Domáce dane na tovary a služby	6 580 538	6 095 381	-485 157	92,6
Daň z pridanej hodnoty	4 584 983	4 183 140	-401 843	91,2
Spotrebné dane	1 995 555	1 912 241	-83 314	95,8
Miestne dane	578 271	538 020	-40 251	93,0
Daň z nehnuteľností	266 819	257 362	-9 457	96,5
Dane za špecifické služby	169 139	159 683	-9 456	94,4
Daň z motorových vozidiel	142 313	120 975	-21 338	85,0
Dane z medzinárodného obchodu a transakcií	28 918	29 427	509	101,8
Ostatné dane	79 139	80 108	969	101,2
Úhrada za služby verejnosti poskytované STV a SRO	77 452	78 448	996	101,3
Daň z úhrad za uskladňovanie plynov alebo kvapalín	1 156	800	-356	69,2
Majetkové a iné dane *	531	860	329	162,0
B. Odvody	8 083 516	7 844 726	-238 790	97,0
podiel na HDP %	12,0	12,0	0,0	-
Sociálna poisťovňa	4 530 629	4 363 089	-167 540	96,3
(EAO + dlžné) - 1.pilier	4 346 751	4 185 239	-161 512	96,3
štát	183 878	177 850	-6 028	96,7
Zdravotné poistenie	3 552 887	3 481 637	-71 250	98,0
EAO + dlžné (vr. ročného zúčtovania)	2 270 209	2 198 959	-71 250	96,9
štát	1 282 678	1 282 678	0	100,0

³ Pod daňovými príjmami sú zahrnuté dane a odvody do fondov sociálneho a zdravotného zabezpečenia

Daňové a odvodové príjmy (A+B)	18 871 600	17 800 284	-1 071 316	94,3
podiel na HDP %	28,0	27,2	-0,8	-

* vrátane dane z úhrad za dobývací priestor

Zdroj: MF SR

Porovnanie aktuálneho odhadu s rozpočtovanými výnosmi daní, daňových sankcií jednotlivých zložiek verejnej správy, vplyvu 2% poukazovaných na verejnoprospešný účel a poistného plateného štátom je uvedené v nasledujúcej tabuľke. Okrem poklesu daňových príjmov štátneho rozpočtu o 642,0 mil. Eur sa očakáva aj pokles daňových príjmov obcí v sume 132,9 mil. Eur, vyšších územných celkov v sume 59,3 mil. Eur a pokles odvodov do Sociálnej poisťovne a zdravotných poisťovní o 161,5 mil. Eur resp. 71,3 mil. Eur. Predpokladané nižšie daňové príjmy a sankcie jednotlivých zložiek verejnej správy sú mierne kompenzované znížením odhadu sumy určenej na verejnoprospešný účel. Zároveň je potrebné zohľadniť, že zmena výšky poistného plateného štátom nemá vplyv na saldo verejnej správy, keďže na jednej strane ide o príjem Sociálnej poisťovne alebo zdravotných poisťovní, ale na druhej strane sa v rovnakej sume zmenia aj výdavky štátneho rozpočtu. Po zohľadnení vyššie uvedených faktorov má aktualizácia daňových príjmov negatívny vplyv na rozpočet verejnej správy v sume 1 066,3 mil. Eur.

Vplyv aktuálneho odhadu daní na saldo verejnej správy oproti schválenému rozpočtu (ESA95, v tis. Eur)						
	Daňové príjmy	Sankcie daní	2% z daní	Štát - poistné	Spolu	% HDP
Verejná správa	-1 071 316	-6 695	5 668	6 028	-1 066 315	-1,6
- Štátny rozpočet	-641 109	-6 584	5 668	-	-642 025	-1,0
- Obce	-132 639	-230	-	-	-132 869	-0,2
- VÚC	-59 418	119	-	-	-59 299	-0,1
- Sociálna poisťovňa (I. pilier)	-167 540	-	-	6 028	-161 512	-0,2
- Zdravotné poisťovne	-71 250	-	-	0	-71 250	-0,1
- STV	697	-	-	-	697	0,0
- SRo	298	-	-	-	298	0,0
- Environmentálny fond	-356	-	-	-	-356	0,0

Pozn.: (+) znamená pozitívny, (-) negatívny vplyv na saldo VS

Zdroj: MF SR

Faktory vplývajúce na daňové príjmy v roku 2010

Na zníženie odhadu daňových príjmov malo vplyv viacero faktorov, ktoré sú vysvetlené v nasledujúcej časti materiálu. Medzi základné faktory možno zaradiť aktualizáciu skutočného výnosu daní v roku 2009, informácie o aktuálnom plnení daňových príjmov v tomto roku, najmä v spojitosti s makroekonomickým vývojom, a prijaté legislatívne zmeny, ktoré neboli pri tvorbe rozpočtu predpokladané.

V porovnaní s rozpočtom verejnej správy na roky 2010 až 2013 došlo **k spresneniu skutočného výnosu jednotlivých daní za rok 2009**. Keďže príprava rozpočtu na rok 2010 prebiehala počas roka 2009, skutočnosť za rok 2009 ešte nebola známa. V súčasnosti je skutočný výnos daňových príjmov za rok 2009 k dispozícii, v prípade dane z príjmov fyzických osôb z podnikania, dane z príjmov právnických osôb a dane z motorových vozidiel ide stále o odhad⁴. Skutočnosť o daňových príjmoch verejnej správy za rok 2009 má priamy vplyv na odhadovanú výšku daňových príjmov v roku 2010, keďže je východiskovým rokom pre prognózu.

⁴ Skutočný výnos dane z príjmov fyzických osôb z podnikania a dane z príjmov právnických osôb bude známy v polovici januára 2011 a skutočnosť za daň z motorových vozidiel bude známa v polovici augusta 2010.

Daňové príjmy v roku 2009 (ESA95, tis. Eur)				
	RVS 2010 - 2012	Aktuálny odhad	Rozdiel	Naplnenie odhadu v %
A. Dane	10 443 349	9 861 989	-581 360	94,4
podiel na HDP %	16,4	15,6	-0,8	-
Dane z príjmov	3 608 240	3 241 580	-366 660	89,8
FO zo závislej činnosti a funkčných požitkov	1 480 655	1 455 422	-25 233	98,3
FO z podnikania a sam. zárobkovej činnosti*	170 584	73 432	-97 152	43,0
Právnických osôb*	1 804 352	1 556 971	-247 381	86,3
Vyberané zrážkou	152 649	155 755	3 106	102,0
Domáce dane na tovary a služby	6 174 467	5 982 516	-191 951	96,9
Daň z pridanej hodnoty	4 429 160	4 221 289	-207 871	95,3
Spotrebné dane	1 745 307	1 761 227	15 920	100,9
Dane z medzinárodného obchodu a transakcií	28 117	27 158	-959	96,6
Miestne dane*	551 497	531 520	-19 977	96,4
Ostatné dane	81 028	79 215	-1 813	97,8
B. Odvody	8 137 694	7 861 929	-275 765	96,6
podiel na HDP %	12,8	12,4	-0,4	-
Sociálna poisťovňa	4 423 660	4 512 212	88 552	102,0
(EAO + dlžné) - 1.pilier **	4 252 516	4 342 490	89 974	102,1
štát	171 144	169 722	-1 422	99,2
Zdravotné poistenie	3 714 034	3 349 717	-364 317	90,2
EAO + dlžné (vr. ročného zúčtovania)	2 529 310	2 187 335	-341 975	86,5
štát	1 184 724	1 162 382	-22 342	98,1
Daňové a odvodové príjmy (A+B)	18 581 043	17 723 918	-857 125	95,4
podiel na HDP %	29,2	28,0	-1,2	-

* odhad

Zdroj: MF SR

** vrátane transferu úspor z druhého piliera

K zníženiu odhadu daňových príjmov na rok 2010 prispela aj **aktualizácia prognózy makroekonomického prostredia**. V porovnaní s rozpočtom verejnej správy na roky 2010 až 2012 došlo k zhoršeniu odhadu u všetkých relevantných makroekonomických ukazovateľov, ale najmä u konečnej spotreby domácností a mzdovej bázy, ktoré majú najväčší vplyv na daňové výnosy.

Porovnanie makroekonomických predpokladov na rok 2010 v čase rozpočtu oproti aktuálnemu odhadu				
Ukazovateľ (%)	Základňa pre daň	RVS	Aktuálny odhad	Rozdiely oproti RVS
		2010-2012		
		(1)	(2)	(3)=(2)-(1)
HDP; b.c. (mil. Eur)	-	67 378,1	65 378,4	-1 999,7
HDP; reálny rast	-	1,9	3,2	1,3
HDP; nominálny rast	DPPO, DP zrážka	5,9	3,2	-2,7
Konečná spotreba domácností; reálny rast	Spotrebné dane	1,5	0,0	-1,5
Konečná spotreba domácností; nom. rast	DPH	4,5	1,1	-3,5
Priem. mesačná mzda; nominálny rast	DPFO, Odvody	3,4	1,9	-1,5
Počet zamestnaných, podľa evid. počtu; rast	DPFO, Odvody	0,2	-1,2	-1,4
Mzdová báza; rast *)	DPFO, Odvody	3,5	0,7	-2,8
Inflácia (priem. ročná)	DPFO (odpoč. položky)	3,2	1,4	-1,8
EURIBOR 3M (priemer)	DP zrážka	1,31	0,71	-0,60

*) Mzdová báza = priemerná mzda * zamestnani podľa evidenčného počtu

Zdroj: MF SR

Na aktuálny odhad daňových príjmov verejnej správy majú nezanedbateľný vplyv aj **legislatívne zmeny**, ktoré boli prijaté po schválení rozpočtu verejnej správy na roky 2010 až 2012. Ide o nasledujúce opatrenia.

Daň z príjmov fyzických osôb – bolo prijatých viacero opatrení s celkovým pozitívnym dopadom na daňové príjmy v roku 2010 vo výške 51,1 mil. Eur. Najvýznamnejšou zmenou v zákone bolo zmrazenie valorizácie nezdaniteľnej časti základu dane na daňovníka, na výpočet ktorej sa v roku 2010 použije životné minimum platné k 1.1.2009. Uvedené bude mať za následok, že výška nezdaniteľnej časti základu dane zostane v roku 2010 na rovnakej úrovni ako v roku 2009, čo predstavuje 4 025,70 Eur.

Ďalšie úpravy v zákone:

- oslobodenie finančného príspevku na stravovanie zamestnancov od dane z príjmov pre zamestnancov, ktorí majú nárok na takýto príspevok zo zdravotných dôvodov,
- oslobodenie peňažného alebo nepeňažného plnenia poskytnutého Fondom národného majetku SR fyzickej osobe pri bezodplatnom prevode zaknihovaných cenných papierov.

Daň z pridanej hodnoty – boli prijaté dve opatrenia, ktoré budú mať na daňové príjmy v roku 2010 negatívny vplyv v celkovej výške 12,1 mil. Eur. Prvé opatrenie zavádza s účinnosťou od 1.1.2010 možnosť odpočítania dane pri kúpe a nájme osobného automobilu registrovaného v kategórii M1. Druhé opatrenie sa týka zavedenia zníženej sadzby vo výške 6% na tovary „predaja z dvora“ od 1.5.2010.

Spotrebné dane – v prípade spotrebných daní sa legislatívne zmeny týkajú iba spotrebnej dane z minerálnych olejov, kde k 1.2.2010 došlo k zníženiu sadzby dane na naftu o 23,5% zo 481,31 Eur/1 000 litrov na 368 Eur/1 000 litrov. Odhaduje sa, že toto opatrenie bude mať negatívny vplyv na výnos dane vo výške 81,0 mil. Eur. Skutočný vplyv zníženia sadzby dane bude do veľkej miery závisieť najmä od vývoja spotreby nafty v oblasti medzinárodnej kamiónovej dopravy.

Vplyv legislatívnych zmien na výnos jednotlivých daní (ESA95, tis. Eur)	
	2010
DPFO	51 072
- zmrazenie nezdaniteľnej časti základu dane (závislá činnosť)	45 160
- zmrazenie nezdaniteľnej časti základu dane (podnikanie)	5 912
DPH	-12 091
- zrušenie zákazu odpočítania dane vozidiel kategórie M1	-10 527
- zavedenie 6%-nej sadzby na „predaj z dvora“	-1 564
SD z minerálneho oleja	-81 000
- zníženie sadzby na naftu	-81 000
Celkový vplyv	-42 019
Celkový vplyv (v % HDP)	-0,1

* znamienko (-) znamená zníženie daňových príjmov verejnej správy

Zdroj: MF SR

Vývoj jednotlivých daňových príjmov v roku 2010

Odhad výnosu **dane z príjmov fyzických osôb** (DPFO) je v porovnaní s rozpočtom nižší o 105,7 mil. Eur. Nižší výnos sa očakáva hlavne z dôvodu predpokladaného poklesu rastu miezd a zamestnanosti. Kým v makroekonomickej prognóze, na základe ktorej bol vypracovaný rozpočet na rok 2010, sa predpokladal medziročný rast mzdovej bázy na úrovni 3,5%, aktuálna prognóza predpokladá rast mzdovej bázy na úrovni 0,7%, čo predstavuje celkovú negatívnu zmenu o 2,8 p.b. Na výnose dane (DPFO z podnikania) sa negatívne prejavil pokles ziskovosti v roku 2009. Pozitívny vplyv na výnos dane má vyššie spomenutá legislatívna zmena.

Odhad **dane z príjmov právnických osôb** (DPPO) zaznamenal pokles oproti rozpočtu a to vo výške 181,7 mil. Eur, pod čo sa podpísala najmä aktualizácia odhadu výnosu dane za rok 2009 a očakávaný pomalší rast ziskovosti podnikov (revízia odhadu rastu nominálneho HDP smerom nadol). Horšie ako očakávané plnenie výnosu dane za rok 2009 bolo spôsobené medziročným prepadom základu dane až o 24,5% ako dôsledok poklesu ziskovosti subjektov.

Pokles výnosu **dane z príjmov vyberanej zrážkou** v porovnaní s rozpočtom sa predpokladá na úrovni 21,2 mil. Eur. Nižší výnos je ovplyvnený najmä poklesom makroekonomickej základne (nominálny HDP) a znížením priemernej úrokovej sadzby z vkladov (daň z úrokov na vklady tvorí až 70% výnosu tejto dane). Na výnos dane

bude mať mierne negatívny vplyv aj pokles licenčných poplatkov u subjektov, ktoré ich platia v závislosti od veľkosti tržieb.

Odhad výnosu **dane z pridanej hodnoty** je oproti rozpočtu nižší o 401,8 mil. Eur. Svoj podiel na poklese DPH má zníženie odhadu nominálneho rastu konečnej spotreby domácností zo 4,5% na 1,1%, t.j. pokles o 3,5 p.b. Druhým faktorom je skutočnosť za rok 2009, ktorá dopadla horšie ako sa očakávalo. Čiastočne sa zníženie odhadu za rok 2009 dá pripísať zmene štruktúry spotreby domácností v roku 2009 v neprospech položiek, z ktorých plynú DPH. Tieto položky spotreby zaznamenali v roku 2009 medziročný pokles o 3,1%. Naopak, časť spotreby, z ktorej neplynú DPH (napr. produkcia pre seba, nezaznamenaná ekonomika), v roku 2009 medziročne vzrástla až o 18,4%. Negatívny vplyv na výnos dane v roku 2010 budú mať aj vyššie spomenuté legislatívne zmeny.

Odhad výnosu **spotrebných daní** je v porovnaní s rozpočtom na rok 2010 nižší o 83,3 mil. Eur. Predpokladaný horší výber spotrebných daní je ovplyvnený dvomi faktormi. V prvom rade je to zhoršenie makroekonomického prostredia a s tým súvisiaci pokles spotreby domácností. Druhým faktorom je negatívny vplyv zníženia sadzby dane na naftu na výnos dane z minerálnych olejov.

Odhad výnosu **daní z medzinárodného obchodu a transakcií a ostatných daní** vzrástol oproti rozpočtu o 0,5 mil. Eur, resp. o 1,0 mil. Eur. Výnos ostatných daní je pozitívne ovplyvnený najmä zvýšením odhadu úhrad za služby verejnosti poskytovaných STV a SRO.

Odhad **odvodov** od ekonomicky aktívneho obyvateľstva do Sociálnej poisťovne a zdravotných poisťovní je oproti rozpočtu nižší o 232,8 mil. Eur. Nižší odhad odvodov je spôsobený zhoršením makroekonomického prostredia, hlavne nižším rastom miezd a poklesom miery zamestnanosti, čo sa negatívne prejavilo na mzdovej báze, ktorá je makroekonomickou základňou pre odhad odvodov.

Medzi hlavné riziká odhadu patrí samotný makroekonomický vývoj a vývoj spotreby nafty v SR. Aktuálna prognóza daňových príjmov je postavená na makroekonomických predpokladoch uvedených v tomto materiáli, pričom nenaplnenie týchto predpokladov (napr. zmena štruktúry rastu HDP) sa následne premietne aj do výnosu daňových príjmov. So znížením sadzby spotrebnej dane na naftu súvisí riziko ohľadom výnosu spotrebnej dane z minerálnych olejov. Predpokladá sa, že z dôvodu zníženia sadzby sa zvýši spotreba nafty v SR, najmä z dôvodu zvýšenia tankovania kamiónovej dopravy. Skutočný vplyv na výnos dane bude závisieť od vývoja spotreby, pričom riziká sú na oboch stranách.

Príloha č.2: Čerpanie rezervy vlády, rezervy predsedu vlády a rezervy na prostriedky Európskej únie a odvody Európskej únii

V zmysle § 10 zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy podáva vláda správu národnej rade o hospodárení s rozpočtovými rezervami.

(v Eur)	Schválený rozpočet 2010	Upravený rozpočet k 25.08.2010	Čerpanie k 25.08.2010	Nevyčerpaný zostatok k 25.08.2010
Rezerva vlády SR	11 617 870	7 944 163	7 939 000	5 163
Rezerva predsedu vlády SR	1 659 696	27 470 337	26 154 507	1 315 830
Rezerva na prostriedky EU a odvody do EU	55 828 258	134 782 315	0	134 782 315
S P O L U	69 105 824	170 196 815	34 093 507	136 103 308

V zmysle § 8 zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy bola z roku 2009 presunutá rezerva na prostriedky EÚ a odvody EÚ.

Príloha č.3: Predpokladané hospodárenie Fondu národného majetku SR v roku 2010

Príjmy

Najvýznamnejšou položkou príjmov FNM SR sú príjmy z dividend, ktorých výška závisí od vývoja hospodárskeho výsledku spoločností s majetkovou účasťou FNM SR. Výsledky hospodárenia FNM SR za rok 2009 boli ovplyvnené príjmom mimoriadnych dividend od SPP a. s., ktorých časť bola transferovaná do štátneho rozpočtu a časť zostala na účte FNM SR. Rovnako aj v roku 2010 sa očakáva príjem mimoriadnych dividend (dividendy, ktoré nie sú výsledkom bežného hospodárenia v predchádzajúcom roku, ale mimoriadnych operácií, akou je napríklad precenenie aktív v minulosti) , a to v celkovom objeme 126,4 mil. Eur (115,9 mil. Eur z SPP, a. s. a 10,5 mil. Eur z VSE, a. s.). Zároveň sa v roku 2010 oproti schválenému rozpočtu očakáva vyšší príjem riadnych dividend o 39,6 mil. Eur .

Výdavky

V roku 2010 sa očakáva prevod prijatých mimoriadnych dividend (v roku 2010 v objeme 126,4 mil. Eur a mimoriadnych dividend z SPP, a. s. prijatých v decembri 2009 vo výške 67,7 mil. Eur) do štátnych finančných aktív. Táto finančná operácia, ktorá zhoršuje očakávané hospodárenie FNM SR, zlepšuje však hospodárenie štátnych finančných aktív a z celkového pohľadu na verejné financie je neutrálna.

Rozbor dividend FNM SR – vplyv na ŠR

FNM SR rozpočtoval na rok 2010 príjem z riadnych dividend (ESA dividend) 375 mil. Eur, predbežná skutočnosť príjmov z dividend na základe výsledkov valných zhromaždení spoločností, v ktorých má FNM SR majetkovú účasť je 541 mil. Eur.

Predbežná skutočnosť	541 mil. Eur
<u>Rozpočet</u>	<u>375 mil. Eur</u>
Rozdiel	166 mil. Eur, ktorý sa skladá z:
- mimoriadnych dividend v objeme	126,4 mil. Eur (nie je ESA príjem)
- nadpríjmy z riadnych dividend	39,6 mil. Eur (je ESA príjem)

Celý objem prijatých dividend v roku 2010 bude transferovaný z FNM SR do ŠFA a zo ŠFA do príjmov štátneho rozpočtu. Z pohľadu metodiky ESA 95 prijatá riadna dividenda vo FNM SR je ESA príjmom a prijatá mimoriadna dividenda nie je ESA príjem, ale jej transfer do ŠFA predstavuje ESA výdavok, čo negatívne ovplyvňuje výsledok hospodárenia FNM SR.

Do ŠFA prídu tieto prostriedky ako ESA príjem a ich transfer do ŠR je ESA výdavok – v ŠFA teda ide o neutrálnu operáciu (rovnaký objem, ktorý je príjmom je zároveň aj výdavkom).

V ŠR je prijatý transfer zo ŠFA ESA príjem. Táto operácia má teda pozitívny vplyv na schodok ŠR v metodike ESA 95. Z pohľadu celého sektora verejnej správy ide o celkovo neutrálny vplyv, a to z toho dôvodu, že ide o negatívum vo FNM SR a pozitívum v ŠR, čo má celkovo neutrálny vplyv na očakávané hospodárenie sektora verejnej správy.

FNM SR zároveň predpokladá, že bude transferovať do ŠFA 67,7 mil. EUR čo tvorí príjem mimoriadnych dividend z SPP, a.s. prijatých na účet FNM SR v decembri 2009. Presun týchto prostriedkov z FNM SR do ŠFA zhoršuje hospodárenie FNM SR (zostatok prostriedkov z predchádzajúceho roka nie je ESA príjem, ale transfer do ŠFA je ESA výdavok) a zároveň zlepšuje hospodárenie ŠFA, lebo prijatý transfer z FNM SR je ESA príjem. Táto finančná operácia, ktorá zhoršuje očakávané hospodárenie FNM SR, zlepšuje hospodárenie štátnych finančných aktív a z celkového pohľadu na verejné financie je neutrálna.